

VYRIAUSIAJAM ADMINISTRACINIAM TEISMUI
Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius

Pareiškėjas: Gamtos apsaugos asociacija „Baltijos vilkas“
Juridinio asmens kodas: 300932790
Buveinė: Visorių g. 6-72, 08300 Vilnius

Atsakovas: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
Juridinio asmens kodas: 188602370
Buveinė: Jakšto g. 4/9, 01105 Vilnius

**Gamtos apsaugos asociacijos „Baltijos vilkas“ apeliacinis skundas
dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012-12-31 sprendimo
adm. b. Nr. I-3812-643/2012**

2013 m. sausio 14 d.
Vilnius

1. Pareiškėja Gamtos apsaugos asociacijos „Baltijos vilkas“ (toliau – Asociacija) padavė skundą Vilniaus apygardos administraciniam teismui, kuriuo prašė panaikinti Aplinkos ministro įsakymą Nr. D1-476 dėl vilkų sumedžiojimo per 2012–2013 metų medžioklės sezoną limito patvirtinimo (toliau – **Skundžiamas įsakymas**) (Priedas Nr. 3).
2. 2012-12-31 sprendimu administracinėje byloje Nr. I-3812-643/2012 Vilniaus apygardos administracinis teismas atmetė Asociacijos skundą (toliau – **Sprendimas**) bei nurodė, kad skundas dėl šio Sprendimo gali būti paduodamas per 14 dienų nuo paskelbimo Vyriausiajam administraciniam teismui. Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – **ABTĮ**) 127 str. numato, kad apeliacinis skundas gali būti paduodamas tiesiai Vyriausiajam administraciniam teismui. Todėl, laikydamosi nustatyto termino, Asociacija paduoda šį apeliacinį skundą.
3. Asociacijos įsitikinimu, Vilniaus apygardos administracinis teismas klaidingai vertino teisinį reguliavimą, faktines aplinkybes ir todėl neteisingai nustatė, kad Skundžiamas įsakymas priimtas laikantis nustatytų taisyklių.

I. Skundžiamo įsakymo turinys ir susijęs teisinis reguliavimas

4. Skundžiamame įsakyme nustatyta, kad vadovaujantis Vilko populiacijos gausos reguliavimo planu, būtent – 16.1 p. (Priedas Nr. 4), 2012–2013 metų medžioklės sezonui nustatomas 50 vilkų sumedžiojimo limitas¹.
5. Skundžiamas įsakymas yra priimtas vadovaujantis norminiu teisės aktu – 2012 m. vasario 17 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-154 dėl Vilko populiacijos gausos

¹ Byloje nekilo ginčo dėl Asociacijos teisės teikti šį skundą bei to, kad Skundžiamas įsakymas yra individualus teisės aktas, todėl Asociacija šiuo klausimu apeliaciniame skunde nepasisako; šiuo klausimu prašome žr. Asociacijos skundo, paduoto Vilniaus apygardos administraciniam teismui, 11-18 punktus.

reguliavimo plano (toliau – **Planas**) patvirtinimo – ir turi atitikti Plane įtvirtintą teisinį reguliavimą.

6. Planas, be kita ko, nustato bendrąsias taisykles, kuriomis vadovaujantis yra nustatomas kiekvieno konkretaus vilkų medžioklės sezono vilkų sumedžiojimo limitas.

I.1. Vilkų medžiojimo limito nustatymas

7. Plano 16 punktą nustato, kad:

„16. Aplinkos ministerija, siekdama užtikrinti, kad vilkų populiacija nebūtų mažesnė kaip minimalus siektinas vilko populiacijos dydis, ir atsižvelgdama į tyrimų duomenis ir kitą mokslinę informaciją, Gamtos tyrimų centro naudotą rengiant 2011 m. birželio 17 d. sutarties su Aplinkos ministerija Nr. AARP 11-13-vp „Vilko populiacijos valdymo plano parengimas“ ataskaitą, kiekvienam vilkų medžioklės sezonui tvirtina sumedžiojimo limitą, atsižvelgiant į šias sąlygas:

16.1. iki 20% nuo vilko populiacijos dydžio, gauto atliekant Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos organizuojamą apskaitą valstybiniuose miškuose, arba iki 10% nuo vilko populiacijos dydžio, gauto pagal medžiotojų Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių 33.3 punkte nustatyta tvarka pateiktus ir Aplinkos ministerijos apibendrintus duomenis apie populiacijos dydį visuose Lietuvos medžioklės plotuose. Sumedžiojimo limitas nustatomas pasirenkant mažesnę iš nurodytų apskaičiuotų dydžių;

*16.2. esant minimaliam siektinam ar mažesniam už minimalų siektiną vilko populiacijos dydžiui, sumedžiojimo limitas **rajonuojamas pagal Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos atliktos apskaitos rezultatus ir daromos žalos dydį bei pasiskirstymą**. Vilko populiacijai mažėjant toliau, sumedžiojimo limitas nustatomas dvigubai mažesnis, nei numatoma 16.1 punkte. Jei sumažinus limitą kitais metais populiacija dar mažėja, vilkų medžioklė uždraudžiama ir taikomos kitos apsaugos priemonės“*

8. Plano 7 punkte nustatyta, kad minimalus siektinas vilko populiacijos dydis yra 250 individų. Vadovaujantis Plano nuostatomis, vilko populiacijos dydis yra nustatomas vykdant kasmetines apskaitas.

9. Vadovaujantis Plano 16.2 punktu, esant minimaliam siektinam populiacijos dydžiui, sumedžiojimo limitas rajonuojamas pagal Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos atliktos apskaitos rezultatus ir vilkų daromos žalos dydį bei pasiskirstymą. Generalinės miškų urėdijos apskaitos atliekamos valstybiniuose miškuose. Todėl Plano 7 p. įtvirtinti vilko populiacijos dydžiai yra nustatomi būtent pagal apskaitytų valstybiniuose miškuose vilkų skaičių.

I.2. Vilkų populiacijos dydžio nustatymas

10. Teismas Sprendimu nurodė, kad Lietuvos teritorijoje yra priskaičiuota 976 vilkų, todėl neva Lietuvoje yra ne minimalus siektinas vilkų populiacijos dydis (250 vilkų), o didesnis ir todėl Skundžiamas įsakymas tariamai pagrįstai priimtas vadovaujantis Plano 16.1 punktu. Tokia teismo išvada nepagrįsta dėl šių priežasčių.

11. Planas nustato, kaip nustatomas vilko populiacijos dydis. Šio plano 21 punktas nustato, kad „Vilko populiacijai įvertinti organizuojama kasmetinė vilko populiacijos apskaita, atliekama pagal Plano priede nurodytą Vilko populiacijos apskaitos metodiką“. Taigi, Planas numato, kad valstybiniuose miškuose atliekamos apskaitos metu nustačius vilko populiacijos dydį (Plano 21 p.) ir apskaičius 250 vilkų (Plano 7 p.), medžioklė turi būti rajonuojama (Plano 16.2 p.) ir Plane nenumatomi jokie kitokie apskaitos būdai, kaip kasmetinė apskaita, vykdoma Plano nustatyta tvarka.

12. Taigi vilko populiacijos dydis yra nustatomas būtent kasmetine vilko populiacijos apskaita. Paskutinė kasmetinė vilko populiacijos apskaita valstybiniuose miškuose buvo atlikta 2012 m. pavasarį. Jos metu apskaityta 250 vilkų, t.y. minimalus siektinas vilko populiacijos dydis².

13. Plane nėra numatoma atsižvelgti į medžiotojų apskaitos rezultatus ar pan. Detaliau dėl to pasisakoma toliau.

14. Papildomai pažymėtina, kad Plane numatant koku būdu yra nustatomas vilko populiacijos dydis, buvo atsižvelgta į tyrimų duomenis bei mokslinę informaciją ir pačios Aplinkos ministerijos laikyta, kad apskaita, vykdoma Plane nustatyta tvarka, yra adekvati ir tinkamai nustato vilko populiacijos dydį. Kaip nurodoma pačiame Plane, jis buvo parengtas „atsižvelgiant į tyrimų duomenis ir kitą mokslinę informaciją, Gamtos tyrimų centro naudotą rengiant 2011 m. birželio 17 d. sutarties su Aplinkos ministerija Nr. AARP 11-13-vp „Vilko populiacijos valdymo plano parengimas“ ataskaitą“.

15. Taigi, Plano numatyta tvarka vykdoma apskaita yra moksliskai ir empiriskai pagrįstas vilko populiacijos būklės nustatymas Lietuvoje (atitinkamai pagrįstai yra numatyta ir tai, kad valstybiniuose miškuose atliekama kasmetinė apskaita yra pakankama nustatyti realų vilko populiacijos dydį; detaliau apie tai – I.2.1 punkte). Tokios įvykdytos apskaitos metu ir buvo nustatyta, kad vilko populiacija yra 250 individų (o ne 976 ar kitas skaičius).

16. Tai, kad Aplinkos ministerija pati laiko tokius duomenis adekvačiais ir naudotinais, patvirtina ir ministerijos pateikiama oficiali informacija. Aplinkos ministerija savo el.puslapyje <http://www.am.lt/VI/index.php#a/12267> nurodo informaciją apie medžiojamųjų gyvūnų populiacijas:

**“2012 m. medžiojamųjų žvėrių
APSKAITA**
(medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudotojų pateikti duomenys)

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	2012 m. vnt.	Palyginti su 2011 m. (vnt.) (+) padidėjo (-) sumažėjo
1.	Briedis	8666	+1196
2.	Taurusis elnias	25672	+2177
3.	Stirna	109707	-6420
4.	Danielius	1631	+241
5.	Šernas	56203	-1602

² Duomenys yra pateikiami Aplinkos ministerijos internetiniame puslapyje http://www.am.lt/VI/article.php3?article_id=11860

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Rūšies pavadinimas</i>	<i>2012 m. vnt.</i>	<i>Palyginti su 2011 m. (vnt.) (+) padidėjo (-) sumažėjo</i>
6.	<i>Barsukas</i>	6295	+133
7.	<i>Vilkas</i>	250*	-50
8.	<i>Bebras</i>	48604	+558

**-Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos apskaitos, atliktos šių metų vasario 23 ir 28 dienomis valstybiniuose miškuose ir valstybiniuose rezervatuose, duomenys”*

17. Aplinkos ministerija nurodo tik oficialios apskaitos, atliktos pagal Plano nuostatas, duomenis, nenurodo, kad galėtų neva būti vadovaujama kažkokiais kitais duomenimis. Taigi, ji pati laikosi oficialios pozicijos, kad apskaičiuoti 250 individų ir yra vilko populiacijos apskaitos rezultatai. Pakartotinai pažymime, kad Planas numato, kad medžioklės limitas privalo būti nustatomas, vadovaujantis apskaitos rezultatais.

18. Taigi, tokios apskaitos rezultatais ir privalo būti vadovaujama nustatant vilkų sumedžiojimo limitą.

1.2.1. Apskaitos vykdymas tik valstybiniuose miškuose yra pakankamas, be to, būtent taip, ir pagrįstai, numato ir pats Planas

19. Aplinkos ministerijos teiginiai, kad apskaita vykdoma tik valstybiniuose miškuose, todėl nustatant vilkų populiacijos dydį ji turi būti padidinama įtraukiant ir privačiuose miškuose esą „besislepiančius“ vilkus (nepaisant to, kad Plano 21 p. nurodo, kad vilkų populiacijos dydis nustatomas minėta apskaita), yra nepagrįsti. Planas nustato, kad valstybiniuose miškuose vykdoma kasmetinė apskaita, o privačiuose ji atliekama tik ne rečiau nei kas 5 metus (Plano 23 p.). Jau vien tai rodo, kad atliekama kasmetinė apskaita valstybiniuose miškuose yra pakankamai tiksli norint nustatyti vilko populiaciją, o privačiuose miškuose, kaip pasakyta pačio Plano 23 p., vykdoma retkarčiais vien tik skaičiaus patikslinimui.

20. Planas numato tik patikslinimo tikslais retkarčiais vykdytiną privačiuose miškuose apskaitą. Tai paaiškina du faktoriai: (i) vilko charakteristikos, bei (ii) valstybinių ir privačių miškų išsidėstymas Lietuvoje.

21. Asociacija Vilniaus apygardos administraciniame teisme vykusio bylos nagrinėjimo metu pateikė žemėlapi, paruoštą pagal oficialius duomenis. Jame nurodytos valstybinių ir privačių miškų teritorijos (žaliai pažymėti valstybiniai miškai, raudonai privatūs). Mėlynas apskritimas yra teritorija, priskirtina vienai vilkų šeimai, t.y. teritorija, kurioje gyvena viena vilkų šeima. Yra nustatyta, kad vilkas per dieną nukeliauja apie 20 kilometrų. Iš žemėlapio akivaizdu, kad vienos vilkų šeimos teritorija Lietuvoje apimtų ir privačius, ir valstybinius miškus. Kadangi vilkų populiacijos apskaita paremta pėdsakų aptikimu, todėl vilko, nukeliamančio per dieną 20 km., pėdsakai būtų aptinkami tiek valstybiniame, tiek privačiame miške, jam jį kirtus. Be to, ta pati vilkų šeima apskaitoma ne tik greta esančiuose valstybiniuose ir privačiuose miškuose, bet netgi keliose girininkijose, nes apskaitos metu nėra patikrinama, ar rasti pėdsakai nukeliauja į kitą girininkiją, kur taip pat vykdoma apskaita. Taip pat apibendrinant apskaitų duomenis skaičiuoti ir seni pėdsakai (skirtingai, nei

lūšiai – tai atsispindi apskaitą apibendrinusios Generalinio miškų urėdo įsakymu sudarytos komisijos protokolo išvadų skirtingos rezultatų formuluotės vilkui ir lūšiai), dėl ko tie patys vilkai galėjo būti suskaičiuoti po kelis kartus pagal skirtingo senumo pėdsakus. Tad net ir vykdant apskaitą tik valstybiniuose miškuose, to paties vilko pėdsakai neišvengiamai apskaitomi kelis kartus ir dėl šių priežasčių gaunamas padidintas vilkų skaičiaus įvertis.

22. Atkreiptinas dėmesys ir tai, kad lūšių apskaita vykdoma kartu su vilkų apskaita valstybiniuose miškuose. Valstybiniuose miškuose suskaičiuota 60 lūšių, o medžiotojų duomenimis lūšių šalyje yra 430, t. y. net 7 kartus daugiau. Ministerija lūšių atveju nelaiko, kad medžiotojų apskaita yra patikimesnė už miškininkų atliktą valstybiniuose miškuose, lūšis ir toliau lieka įtraukta į Raudonąją knygą, o jos populiacijos atkūrimui taikoma reintrodukcijos priemonė. Tačiau dėl nesuprantamų priežasčių vilkų atveju ministerija remiasi medžiotojų vykdoma apskaita.

23. Vadovaujantis visu tuo, kas išdėstyta, akivaizdu, kad įvertinant vilko populiacijos būklę Lietuvoje privalo būti remiamasi Plano nustatyta tvarka, kaip apskaičiuojamas vilko populiacijos dydis Lietuvoje. Atitinkamai, Plano nustatyta tvarka gautas rezultatas 250 vilkų yra oficialūs apskaitos rezultatai, kurie rodo Lietuvos populiacijos dydį.

1.2.2. Medžiotojų pateikiamais duomenimis neturi būti vadovujamasi, nes jie nėra patikimi, ką iš esmės pripažįsta ir pati Aplinkos ministerija

24. Visų pirma, medžiotojų pateikiamas įvertinimas, koks yra vilkų populiacijos dydis, yra visiškai subjektyvus ir neparemtas jokia oficialiai surinkta informacija. Lietuvoje vykdoma medžiotojų apskaita yra medžiotojų apklausa, kurios rezultatai nepagrįsti jokia metodika, užfiksuotais pėdsakais ir t.t. Todėl tokių medžiotojų apklausų rezultatų patikimumas yra itin mažas, o tikra paklaida iš viso nėra žinoma. Tai, kad šio skaičiaus naudojimas be analizės yra nemoksliškas ir laikytinas spekuliacijomis patvirtina mokslinių apskaitos metodikų aprašymai ir vertinimai.

25. Tai, kad miškininkų vykdoma apskaita yra patikimesnė už medžiotojų vykdomą apskaitą, nurodyta ir pagal 2011 m. birželio 17 d. sutartį su Aplinkos ministerija Nr. AARP 11-13-vp Gamtos tyrimų centro rengtame Vilko populiacijos valdymo plane, kurį atsakovė pateikė Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

26. Būtent todėl Planas numato oficialią apskaitą, kuri vykdoma vadovaujantis patvirtinta metodika, kuri leidžia realistiškiau įvertinti vilko populiacijos būklę. Būtent todėl ir Plane numatoma, kad vilko populiacijos būklė nustatoma tokios apskaitos metu, o ne vadovaujantis kitais, nepatikimais duomenimis. Dėl privačių miškų apskaitos pasisakyta detalai aukščiau (prašome žr. 19-22 p.).

27. Dėl viso to, kas išdėstyta, akivaizdu, kad Plano nustatyta tvarka atliktos apskaitos rezultatai yra vertintini kaip oficialūs duomenys apie vilko populiacijos būklę, kuriais ir turi būti vadovujamasi nustatant medžioklės limitą. Planui numatant, kad vilko populiacijos būklė nustatoma tokios apskaitos būdu, nėra jokio pagrindo spekuliuoti kitais, moksliskai nepatikimais duomenimis bei jais remtis nurodant, kokia tariai yra vilko populiacijos būklė Lietuvoje. Atitinkamai, medžioklės limitas privalėjo būti nustatomas vadovaujantis tuo, kad apskaitoje buvo nustatytas 250 vilkų populiacijos dydis.

28. Vadovaujantis I.2. punkte išdėstytais argumentais, Asociacijos įsitikinimu, teismo išvados dėl vilko populiacijos dydžio yra nepagrįstos.

I.3. Skundžiamas įsakymas turėjo būti priimtas vadovaujantis Plano 16.2 punktu

29. Aplinkos ministro Skundžiamu įsakymu D1-476 medžioklės limito rajonavimas nenumatomas. Skundžiamas įsakymas priimtas – vilkų sumedžiojimo limitas 2012–2013 medžioklės sezonui nustatytas – vadovaujantis Plano 16.1 punktu (tai pažodžiui nurodyta Skundžiamame įsakyme). Kadangi 2012 m. apskaitoje buvo nustatytas 250 vilkų skaičius – t.y. siektinas minimalus – vilkų sumedžiojimo limitas ateinančiam medžioklės sezonui turėjo būti nustatytas vadovaujantis Plano 16.2 punkte įtvirtintomis taisyklėmis, t.y. medžioklė turėjo būti rajonuojama ir nustatant limitą privalėjo būti atsižvelgta į tai, kad yra nustatytas minimalus siektinas populiacijos dydis, todėl limitas turi būti tokio dydžio, kad nesumažintų populiacijos žemiau minimalaus siektino dydžio, atsižvelgiant į vilkų padarytos žalos duomenis.

30. Todėl Skundžiamas įsakymas yra priimtas pažeidžiant norminio akto – Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-154 patvirtinto Plano nuostatas – ir atitinkamai yra neteisėtas ir naikintinas.

31. Atsižvelgiant į šių metų vilko populiacijos apskaitos rezultatus – 250 individų – yra akivaizdu, kad 50 vilkų (penktadalis apskaitos metu suskaičiuotų individų) medžioklės limitas kelia rimtą grėsmę vilko populiacijai, ypač atsižvelgiant, kad vilko populiacija yra jautri ir kitiems faktoriams, kurie gali toliau mažinti jos dydį.

32. 2011 m. apskaitos duomenimis, vilko populiacija siekė 300 individų. Remiantis šiais duomenimis, buvo nustatytas 5 vilkų sumedžiojimo limitas 2011–2012 m. medžioklės sezonui, o iki medžioklės sustabdymo buvo sumedžiota 11 vilkų. 2012 m. apskaitos duomenimis buvo nustatyta jau tik 250 individų.

33. Vadovaujantis LR aplinkos ministro 2006 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. D1-284 vilkas įtrauktas į „*Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurių ėmimui iš gamtos ir naudojimui gali būti taikomos tvarkymo priemonės, sąrašą*“. LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 2 str. 18 d. nustato, kad „*Saugoma rūšis – nykstanti, pažeidžiama, reta arba endeminė gyvūnų, augalų arba grybų rūšis, šio įstatymo nustatyta tvarka įrašyta į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir (arba) Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus*“ ir tokiu atveju pagal šį įstatymą gali būti rengiamas saugomos rūšies – vilko – apsaugos planas. Todėl siekiant apsaugoti pažeidžiamą gyvūnijos rūšį, vilkams turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys ir apsauga.

34. Lietuva yra ratifikavusi Jungtinių Tautų Organizacijos biologinės įvairovės konvenciją, Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvenciją, Berno konvenciją dėl Europos laukinės gyvūnijos ir augalijos bei natūralių buveinių apsaugos. Visos šios tarptautinės konvencijos įpareigoja Lietuvą tinkamai saugoti fauną, taip pat ir vilkus.

35. Be to, Lietuva, kaip Europos Sąjungos narė, privalo laikytis Gamtinių buveinių ir laukinės gyvūnijos bei augalijos apsaugos direktyvos (92/43/EEC, toliau – Buveinių direktyva) nuostatų. Nors Lietuva, stodama į Europos Sąjungą išsiderėjo išimtį vilkams Buveinių direktyvoje, tai darydama ji nurodė, kad Lietuvoje yra apie 550 vilkų populiacija ir įsipareigojo, gavusi išimtį, išlaikyti stabilią vilko populiaciją³. Šiuo metu, pagal oficialių apskaitų duomenis, vilko populiacija yra kur kas mažesnio dydžio.

36. Atsižvelgiant į visa tai kas išdėstyta, Asociacijos įsitikinimu teismo Sprendimas yra nepagrįstas ir naikintinas, o Skundžiamas įsakymas neatitinka privalomo teisinio reguliavimo, todėl yra naikintinas tuo pagrindu.

II. Taikytinos reikalavimo užtikrinimo priemonės

37. ABTĮ 71 str. nustato, kad esant motyvuotam proceso dalyvių prašymui, gali būti taikomos reikalavimo užtikrinimo priemonės. Jos taikomos tuo atveju, jei nesiėmus užtikrinimo priemonių, teismo sprendimo įvykdymas gali pasunkėti arba pasidaryti negalimas. ABTĮ 71 str. 2 d. 3 p. leidžia teismui laikinai sustabdyti ginčijamo akto galiojimą.

38. Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – **ABTĮ**) 71 str. 1 d. nustato, kad reikalavimas gali būti užtikrinamas bet kurioje proceso stadijoje. Vadovaudamasi šia nuostata ir toliau dėstomais argumentais, Asociacija prašo teismo taikyti šioje administracinėje byloje reikalavimo užtikrinimo priemones: laikinai sustabdyti 2012-06-05 LR aplinkos ministro įsakymo Nr. D1-476 galiojimą iki galutinio teismo procesinio sprendimo byloje priėmimo.

39. ABTĮ 71 str. nustato, kad reikalavimo užtikrinimo priemonės taikomos tuo atveju, jei nesiėmus užtikrinimo priemonių, teismo sprendimo įvykdymas gali pasunkėti arba pasidaryti negalimas. ABTĮ 71 str. 2 d. 3 p. leidžia teismui laikinai sustabdyti ginčijamo akto galiojimą. Asociacijos įsitikinimu, nesustabdžius Skundžiamo įsakymo galiojimo, būsimo teismo sprendimo įvykdymas gali pasidaryti neįmanomas.

40. Visų pirma, Asociacija patikslina, kad jos skundas dėl Skundžiamo įsakymo panaikinimo grindžiamas ne tik tuo, kad Skundžiamu įsakymu nėra nustatytas medžioklės rajonavimu, o tuo, kad Skundžiamas įsakymas priimtas nesilaikant Plano 16.2 nuostatos, nes (i) nenumatytas medžioklės rajonavimas ir (ii) medžioklės limitas nustatytas neatsižvelgiant į žalos rezultatus, neįvertinus ar nustatomas limito dydis nesumažins vilko populiacijos žemiau minimalaus siektino dydžio ribos (ši Asociacijos pozicija buvo išreikšta ir Vilniaus apygardos teisme šioje administracinėje byloje 2012-12-11 vykusio teismo posėdžio protokole).

41. Todėl, Asociacijos įsitikinimu, ne tik tai, kad Skundžiamu įsakymu medžioklė nėra rajonuojama, bet taip pat tai, kad yra nustatytas 50 vilkų sumedžiojimo limitas (o ne, pavyzdžiui, mažesnis, atsižvelgiant į tai, kad vilkų padarytos žalos dydis 2012 m. nebuvo padidėjęs, palyginti su 2011 m⁴., o tuomet medžioklės limitas buvo tik 5 vilkai ir toks limitas buvo pakankamas, kad vilkų daroma žala nedidėtų), yra Plano nuostatų pažeidimas.

³ Prašome žr. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. rugpjūčio 17 d. nutarimas Nr. 935 dėl Lietuvos Respublikos derybinių pozicijų derybose dėl narystės Europos Sąjungoje patvirtinimo

⁴ Oficialius duomenis apie laukinių plėšrūnų žalą ūkininkams renka ir teikia Valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras – žr. Priedus 7 ir 8.

42. Plano 16.2 p. nuostata vertintina kompleksiskai su kitomis Plano nuostatomis, nes teisės aktas turi būti aiškinamas visumoje. Tuo tarpu Plano 7 p. nustato, koks yra minimalus siektinas vilkų populiacijos dydis, o 16.4 p. vienareikšmiškai įtvirtina poziciją, kad limitas negali būti toks, kad sumažintų vilkų populiaciją žemiau minimalaus siektino dydžio. 16.2. p. reikalavimai, kad esant minimaliam siektinam vilko populiacijos dydžiui medžioklė rajonuojama atsižvelgiant į padarytos žalos rezultatus yra susijusi būtent su tuo, kad vilkų medžioklė turi būti vykdoma minimaliai būtinose ribose tam, kad populiacija nesumažėtų žemiau siektino minimalaus dydžio.

43. Tuo tarpu, dabartinis nustatytas 50 vilkų limitas, t.y. penktadalis apskaitytos vilkų populiacijos⁵, yra itin didelis skaičius. Skundžiamo įsakymo pagrindu medžiotojai nerajonuodami medžioklės (atsižvelgiant į tai, kur vilkų daugiau, kokiuose rajonuose yra keliama vilkų žala, kur jų populiacija stipresnė, o kritinės būklės ir pan.) gali sumedžioti penktadalį apskaitytos vilkų populiacijos visoje Lietuvos teritorijoje⁶. Sumedžiojus vilkus ir teismui priėmus sprendimą, kuriuo patenkinamas Asociacijos skundas, teismo sprendimas niekaip nebegalės būti įvykdomas.

44. Naujausiais viešai prieinamais duomenimis, jau yra sumedžioti 37 vilkai (per laikotarpį nuo 2012-11-10 iki 2013-01-06): šie oficialūs duomenys yra pateikiami Aplinkos ministerijos internetiniame puslapyje (<http://www.am.lt/VI/index.php#a/12513>, 5 priedas). Taigi teismo sprendimo neįvykdomumui grėsmė yra itin didelė.

45. Antra, Asociacija taip pat pateikia duomenis patvirtinančius, kad tam tikruose rajonuose itin intensyviai vykdoma medžioklė ir vilkų populiacijai kyla itin didelė rizika. 2012 m. vykdytos apskaitos metu Biržų rajone buvo nustatyti 10 vilkų⁷ (6 priedas), tuo tarpu nuo 2012-11-10 iki 2013-01-06 šioje teritorijoje sumedžioti 7 vilkai (5 priedas). Taigi egzistuoja reali rizika, kad šiame rajone vilkų populiacija bus išmedžioti. Šie duomenys taip pat rodo informaciją, kurios pageidavo Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2012-10-31 nutartyje, nes aiškiai įrodo riziką, kad jau viename Lietuvos rajone yra beveik išmedžioti visi apskaityti šioje teritorijoje vilkai.

46. Jau dabar teismo sprendimo įgyvendinamumui kilusi didelė grėsmė. Yra sumedžioti daugiau kaip pusė vilkų limitu, todėl egzistuoja itin didelė rizika, kad dar nepasibaigus šiam teismui ginčui galutiniu teismo sprendimu, nebeteks prasmės šis ginčas, o viešasis interesas liks neapgintas.

47. Sumedžiojus vilkus pagal Skundžiamą įsakymą nebebūtų įmanoma net ir teismui panaikinus Skundžiamą įsakymą atstatyti buvusios situacijos, nebebūtų įmanoma rajonuoti

⁵ Paskutinė vilkų populiacijos apskaita valstybiniuose miškuose atlikta 2012 m. pavasarį. Jos metu nustatytas minimalus siektinas vilkų populiacijos dydis – 250 individų (duomenys yra pateikiami Aplinkos ministerijos internetiniame puslapyje http://www.am.lt/VI/article.php3?article_id=11860). Todėl, remiantis Plano 16.2 punktu, sumedžiojamas limitas privalo būti rajonuojamas, atsižvelgiant į vilkų daromą žalą skirtingose vietovėse ir siekiant išlaikyti gyvybingą vilkų populiaciją, vykdant Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus

⁶ išskyrus saugomas teritorijas

⁷ Apskaita vykdyta girininkijose. Biržų rajone yra Latvelių, Tomašiūnų, Spalviškių, Būginių, Vabalninko ir Biržų girininkijos. Jų ribos ir atitinka Biržų rajono ribas. Aplinkos ministerija pateikia sumedžiojimo duomenis pagal rajonus, todėl tenka sulyginti teritorijas, kad matyti kiek konkrečioje teritorijoje apskaityta ir kiek sumedžioti vilkų. Informacijai prašome žr. ribų žemėlapius

http://www.amvmt.lt/Misku_kadastras/Bendra_informacija.aspx?&MID=0&AMID=408, taip pat 6 priedą

medžioklės sutinkamai su norminiu teisės aktu – Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-154 – bei užtikrinti Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus aplinkos apsaugos ir faunos rūšių išsaugojimo srityje.

48. Atsižvelgiant į tai yra būtina taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones, nes yra itin didelė rizika, kad nesustabdžius Skundžiamo įsakymo galiojimo, būsimas teismo sprendimas taps neįgyvendinamu.

49. Vadovaujantis ABTĮ 71 str. 3 d., Pareiškėjas prašo teismo išnagrinėti prašymą taikyti reikalavimo užtikrinimą per vieną dieną nuo jo gavimo ir jį patenkinti.

III. Skundas pasirašomas įgalioto asmens

50. Pareiškėjo atstovo Vaido Balio įgaliojimus veikti Pareiškėjo vardu pateikiant skundą dėl Skundžiamo įsakymo panaikinimo patvirtinantys Pareiškėjo įstatai bei Pareiškėjo tarybos sprendimas, pridedami kaip 1 ir 2 priedai.

IV. Dėl žyminio mokesčio

51. Vadovaujantis ABTĮ 40 str. 1 d. 7 p., organizacijų kreipimaisi dėl viešojo intereso gynimo nėra apmokestinami žyminiu mokesčiu.

52. Teismui dėl kažkokių priežasčių laikant, kad žyminis mokestis paduoti šiam apeliaciniam skundui turėtų būti mokamas, Pareiškėjas pažymi, kad yra ne pelno siekianti asociacija ir pateikia šį apeliacinį skundą gindama viešąjį interesą. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjas prašo atleisti nuo žyminio mokesčio mokėjimo.

V. Pareiškėjo prašymai

53. Remiantis tuo, kas išdėstyta aukščiau, bei vadovaujantis, be kito ko, ABTĮ 5 str., 34 str. 1 d., 40 str. 1 d., 56 str., 88 str. 2 p., prašome:

1. Panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012-12-31 sprendimą ir išspręsti skundą iš esmės – panaikinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. birželio 5 d. įsakymą Nr. D1-476 dėl vilkų sumedžiojimo per 2012–2013 metų medžioklės sezoną limito patvirtinimo;
2. Taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones – sustabdyti Skundžiamo įsakymo galiojimą iki galutinio teismo sprendimo įsigaliojimo.

Pridedama:

1. Gamtos apsaugos asociacijos „Baltijos vilkas“ įstatų kopija;
2. Gamtos apsaugos asociacijos „Baltijos vilkas“ tarybos sprendimo kopija;
3. LR aplinkos ministro 2012 m. birželio 5 d. įsakymo Nr. D1-476 dėl vilkų sumedžiojimo per 2012–2013 metų medžioklės sezoną limito patvirtinimo kopija;
4. LR aplinkos ministro 2012 m. vasario 17 d. įsakymo Nr. D1-154 dėl vilko populiacijos gausos reguliavimo plano patvirtinimo kopija;
5. Aplinkos ministerijos internetinio puslapio duomenų kopija;

6. 2012 m. vykdytos vilkų populiacijos apskaitos dokumento kopija;
7. VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenys apie 2011 metų laukinių plėšrūnų padarytą žalą.
8. VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenys apie 2012 metų laukinių plėšrūnų padarytą žalą (2012-12-27 dienos duomenys).
9. Apeliacinio skundo su priedais kopija atsakovui.

GAA „Baltijos vilkas“ tarybos pirmininkas
Vaidas Balys